

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Berislavićeva 11, Zagreb

Poslovni broj: 4 Pž-6606/2019-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Dubravke Matas, predsjednika vijeća, Lenke Ćorić, suca izvjestitelja i Mladena Šimundića, člana vijeća, u pravnoj stvari tužitelja STEČAJNA MASA IZA VIBROBETON INŽENJERING d.o.o. u stečaju, Vinkovci, A. Stepinca 4, kojeg zastupa punomoćnik Zdenko Krstić, odvjetnik u Osijeku, protiv tuženika STEČAJNA MASA IZA VIBROBETON d.d. u stečaju, Vinkovci, A. Stepinca 4, OIB 39433135676, radi pobijanja pravnih radnji stečajnog dužnika, odlučujući o tuženikovoju žalbi protiv presude Trgovačkog suda u Osijeku poslovni broj P-128/2012-25 od 8. studenog 2013., u sjednici vijeća održanoj 8. srpnja 2020.

p r e s u d i o j e

I. Odbija se tuženikova žalba kao neosnovana i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Osijeku poslovni broj P-128/2012-25 od 8. studenog 2013. u točki I. i u dijelu točke II. njezine izreke kojim je određeno da je Vibrobeton d.d. u stečaju dužan vratiti u stečajnu masu Vibrobeton inženjering d.o.o. u stečaju sve imovinske koristi koje je stekao na temelju Ugovora o cesiji od 2. kolovoza 2010. u iznosu od 3.057.265,52 kn, koje je naplatio od cesusa Adriatica Dunav d.o.o., sa zateznim kamatama od 1. siječnja 2011. do isplate po stopi propisanoj za ostale odnose, kao i nadoknaditi parnične troškove u iznosu od 277.487,00 kn.

II. Preinačuje se presuda Trgovačkog suda u Osijeku poslovni broj P-128/2012-25 od 8. studenog 2013. u preostalom dijelu točke II. njezine izreke, i sudi:

Odbija se kao neosnovan tužbeni zahtjev kojim tužitelj traži da sud naloži tuženiku da mu plati zatezne kamate na iznos od 3.057.265,52 kn (trimilijunapedesetsedamtuću-dvjestošezdesetpet kuna i pedesetdije lipe) od 1. siječnja 2011. do isplate preko stope propisane za ostale odnose.

Obrazloženje

Presudom Trgovačkog suda u Osijeku poslovni broj P-128/2012-25 od 8. studenog 2013. u točki I. njezine izreke utvrđeno je da je bez pravnog učinka prema stečajnoj masi Ugovor o cesiji sklopljen 2. kolovoza 2010. između Vibrobeton inženjering d.o.o. u stečaju kao cedenta i Vibrobeton d.d. u stečaju kao cesionara. Točkom II. izreke presude određeno je da je Vibrobeton d.d. u stečaju dužan vratiti u stečajnu masu Vibrobeton inženjering d.o.o. u

stečaju sve imovinske koristi koje je stekao na temelju Ugovora o cesiji od 2. kolovoza 2010. u iznosu od 3.057.265,52 kn, koje je naplatio od cesusa Adriatica Dunav d.o.o., sa zateznim kamatama od 1. siječnja 2011. do isplate po stopi propisanoj za odnose iz trgovačkih ugovora, kao i nadoknaditi parnične troškove u iznosu od 277.487,00 kn. Točkom III. izreke presude tužbeni zahtjev je odbijen kao neosnovan u dijelu kojim tužitelj traži da sud naloži tuženiku da u stečajnu masu vrati zatezne kamate na iznos od 3.057.265,52 kn za razdoblje od 2. kolovoza 2010. do 1. siječnja 2011.

Tuženik je podnio žalbu protiv presude zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava, pobijajući je u dijelu u kojem nije uspio u sporu. U žalbi navodi da je izreka pobijane presude nerazumljiva i da proturječi sama sebi i razlozima presude, budući da je sporni iznos prenesen na novog vjerovnika i nije stečena nikakva imovinsku korist. Dalje navodi da je nepravilan zaključak prvostupanjskog suda da Vibrobeton inženjering d.o.o. u stečaju nije imao tražbinu prema Vibrobeton d.d. u stečaju u vrijeme otvaranja stečajnog postupka nad tim društvom, kao i da je tu tražbinu trebao prijaviti u stečajnom postupku. Budući da to nije učinjeno, žalitelj smatra da je tužbu trebalo odbaciti kao nedopuštenu. Konačno, žalitelj smatra da nisu ispunjene opće i posebne pretpostavke pobijanja. Predlaže da ovaj sud ukine pobijanu presudu i predmet vrati sudu prvog stupnja na ponovno suđenje.

Žalba nije osnovana.

Pobijana presuda ispitana je na temelju odredaba čl. 365. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14 i 70/19; dalje: ZPP) u granicama dopuštenih žalbenih razloga, pazeći pritom po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz odredbe čl. 354. st. 2. t. 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. ZPP-a i na pravilnu primjenu materijalnog prava (čl. 356. ZPP-a).

Predmet spora je utvrđenje da je bez pravnog učinka prema stečajnoj masi Ugovor o cesiji sklopljen 2. kolovoza 2010. između Vibrobeton inženjering d.o.o. u stečaju (cedenta) i Vibrobeton d.d. u stečaju (cesionara) te vraćanje u stečajnu masu imovinskih koristi u iznosu od 3.057.265,52 kn stečenih na temelju tog Ugovora.

Imajući u vidu da je, Ugovorom o cesiji od 2. kolovoza 2010., Vibrobeton inženjering d.o.o. u stečaju prenio na Vibrobeton d.d. u stečaju tražbinu koju je imao prema društvu Adriatica Dunav d.o.o., kao i da je nad primateljem tražbine stečajni postupak otvoren 4. studenoga 2011., prvostupanjski sud je zaključio da ustupitelj, u vrijeme otvaranja stečajnog postupka nad primateljem, nije imao tražbinu prema njemu, koju bi trebalo prijaviti u stečajnom postupku, zbog čega je neosnovan prigovor nedopuštenosti tužbe.

Nadalje, budući da je tužba podnesena 20. veljače 2012., a stečajni postupak nad Vibrobeton inženjering d.o.o. je otvoren 17. veljače 2011., prvostupanjski sud je zaključio da je tužba podnesena u roku propisanom odredbom čl. 141. Stečajnog zakona („Narodne novine“ broj: 44/96, 161/98, 29/99, 129/00, 123/03, 197/03, 187/04, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12), a na temelju odobrenja stečajnog suca od 17. siječnja 2012., danog u skladu s odredbom čl. 141. st. 4. tog Zakona.

Također, na temelju dostavljenih isprava te imajući u vidu činjenicu da je Vibrobeton d.d. u stečaju bio osnivač i jedini član Vibrobeton inženjering d.o.o. u stečaju, zbog čega je imao status bliske osobe u skladu s odredbom čl. 136. st. 2. Stečajnog zakona, prvostupanjski sud je izveo zaključak da je u vrijeme zaključenja ugovora o cesiji, Vibrobeton inženjering d.o.o. u stečaju bio nesposoban za plaćanje, a Vibrobeton d.d. u stečaju je to bilo poznato. Budući da je Ugovor o cesiji sklopljen 2. kolovoza 2010., prvostupanjski sud je zaključio da je pravna radnja poduzeta tri mjeseca prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnog postupka nad tužiteljevim prednikom, zbog čega je ispunjena pretpostavka za pobijanje iz odredbe čl. 128. Stečajnog zakona, zatim, da iz izvedenih dokaza proizlazi da se tom radnjom oštećuju svi vjerovnici, kako je to predviđeno odredbom čl. 127. Stečajnog zakona te da Vibrobeton d.d. u stečaju nije imao tražbinu prema Vibrobeton inženjering d.o.o. u stečaju koju je zatvorio ugovorom o cesiji.

Slijedom navedenog, prvostupanjski sud je prihvatio tužbeni zahtjev na temelju odredbe čl. 141. st. 5. Stečajnog zakona, osim u dijelu koji se odnosi na vraćanje u stečajnu masu zateznih kamata na iznos od 3.057.265,52 kn, za razdoblje od 2. kolovoza 2010. do 1. siječnja 2011., budući da je Vibrobeton d.d. u stečaju Ugovor o cesiji proveo 31. prosinca 2010.

Pobijanom presudom ni tijekom prvostupanjskog postupka nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka na koju ovaj sud pazi po službenoj dužnosti pa ni ona na koju se ukazuje u žalbi. Suprotno žalbenim navodima, izreka pobijane presude nije nerazumljiva, niti proturječi sama sebi i razlozima presude.

Okolnost da je Vibrobeton d.d. u stečaju, tražbinu iznosa koji je predmet tužbenog zahtjeva, prenio na novog vjerovnika, ne utječe na postojanje tuženikove obveze da, u skladu s odredbom čl. 141. st. 5. Stečajnog zakona, vrati u stečajnu masu imovinske koristi stečene na temelju ugovora o cesiji za koji je utvrđeno da je bez pravnog učinka.

Nadalje, pravilan je zaključak prvostupanjskog suda da Vibrobeton inženjering d.o.o. u stečaju nije imao tražbinu prema Vibrobeton d.d. u stečaju u vrijeme otvaranja stečajnog postupka nad tim društvom, zbog čega nije postojala obveza da tu tražbinu ostvaruje u stečajnom postupku u skladu s odredbom čl. 96. Stečajnog zakona. Otvaranje stečajnog postupka nad Vibrobeton d.d. u stečaju nema utjecaja na dopuštenost tužbe za pobijanje pravne radnje stečajnog dužnika (tužitelja) podnesene protiv Vibrobeton d.d. u stečaju prema odredbama Stečajnog zakona. Pored toga, tužiteljeva tražbina, da mu tuženik vrati u stečajnu masu koristi postignute pobijanom pravnom radnjom, nastaje tek nakon što sud pravomoćno utvrdi da je ta radnja bez pravnog učinka prema stečajnoj masi i naloži tuženiku takvo vraćanje (čl. 141. st. 5. Stečajnog zakona).

Također, prvostupanjski sud je pravilno zaključio da je tužba, na temelju odobrenja stečajnog suca, podnesena, u propisanom roku od dvije godine od otvaranja stečajnog postupka, u skladu s odredbama odredbom čl. 141. st. 1., 2. i 4. Stečajnog zakona.

Isto tako, pravilan je zaključak prvostupanjskog suda da je, u vrijeme zaključenja ugovora o cesiji, Vibrobeton inženjering d.o.o. u stečaju bio nesposoban za plaćanje, što je Vibrobeton d.d. u stečaju, kao bliskoj osobi dužnika pravne osobe, bilo poznato (čl. 136. st. 2. Stečajnog zakona).

Konačno, prvostupanjski sud je pravilno zaključio da Vibrobeton d.d. u stečaju nije imao tražbinu prema Vibrobeton inženjering d.o.o., koju bi trebalo ispuniti sklapanjem ugovora o cesiji (ili na drugi način), kao i da je sklapanjem ugovora o cesiji došlo do remećenja ujednačenog namirenja stečajnih vjerovnika (oštećenja vjerovnika) u smislu odredbe čl. 127. st. 1. Stečajnog zakona

Međutim, prvostupanjski sud je na utvrđene činjenice pogrešno primijenio odredbu čl. 128. st. 1. Stečajnog zakona koja se odnosi na kongruentno namirenje - pravna radnja, poduzeta u posljednja tri mjeseca prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka, kojom se jednom stečajnom vjerovniku daje ili omogućava osiguranje ili namirenje na način i u vrijeme u skladu sa sadržajem njegova prava, može se pobijati ako je u vrijeme kad je poduzeta dužnik bio nesposoban za plaćanje i ako je vjerovnik u to vrijeme znao za tu nesposobnost.

S obzirom na to da je tijekom postupka utvrđeno da Vibrobeton d.d. u stečaju nije imao prema Vibrobeton inženjering d.o.o. u stečaju tražbinu koju bi trebalo ispuniti, zatim, da je ugovor o cesiji sklopljen tijekom posljednja tri mjeseca prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnog postupka, kao i da je Vibrobeton inženjering d.o.o. u stečaju bio nesposoban za plaćanje, što je Vibrobeton d.d. u stečaju, kao bliskoj osobi, bilo poznato, i da se tom radnjom (sklapanjem ugovora o cesiji) oštećuju vjerovnici, u konkretnom slučaju treba primijeniti odredbu čl. 130. st. 1. t. 1. Stečajnog zakona, koja se odnosi na izravno oštećenje stečajnih vjerovnika. Prema toj zakonskoj odredbi, pravni posao dužnika kojim se stečajni vjerovnici izravno oštećuju može se pobijati ako je poduzet tijekom posljednja tri mjeseca prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka, ako je u vrijeme njegova poduzimanja dužnik bio nesposoban za plaćanje i ako je druga strana u to vrijeme znala za tu nesposobnost.

Iz toga slijedi da je osnovan tužbeni zahtjev kojim tužitelj traži da sud utvrdi da je bez pravnog učinka prema stečajnoj masi Ugovor o cesiji sklopljen 2. kolovoza 2010., kao i da tuženik u stečajnu masu vrati imovinske koristi koje je stekao na temelju tog Ugovora u iznosu od 3.057.265,52 kn.

Također, pogrešno je primijenjeno materijalno pravo u odnosu na tražbinu zateznih kamata. Naime, tražbina po osnovi vraćanja neosnovano stečenih imovinskih koristi u stečajnu masu ne potječe iz trgovačkog ugovora, zbog čega tužitelj ima pravo na zatezne kamate po stopi propisanoj za ostale odnose, koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena (čl. 29. st. 2. Zakona o obveznim odnosima).

Tužitelj je u pogledu glavnog zahtjeva uspio u sporu u cijelosti, zbog čega je odluku o troškovima postupka trebalo donijeti na temelju odredbe čl. 154. st. 1. u vezi s čl. 155. ZPP-a, a ne na temelju odredbe čl. 154. st. 3. ZPP-a, kako je to pogrešno učinio prvostupanjski sud. Naime, prema odredbi čl. 35. st. 2. ZPP-a, kamate se ne uzimaju u obzir prilikom utvrđivanja vrijednosti predmeta spora ako ne čine glavni zahtjev. Međutim, pravilnom primjenom materijalnog prava valjalo je jednako odlučiti o troškovima postupka.

Slijedom navedenog, valjalo je, na temelju odredbe čl. 368. st. 2. ZPP-a, odbiti tužnikovu žalbu kao neosnovanu i potvrditi prvostupanjsku presudu u točki I. i u dijelu točke II. njezine izreke kojim je određeno da je Vibrobeton d.d. u stečaju dužan vratiti u stečajnu masu Vibrobeton inženjering d.o.o. u stečaju sve imovinske koristi koje je stekao na temelju Ugovora o cesiji od 2. kolovoza 2010. u iznosu od 3.057.265,52 kn, koje je naplatio od cesusa Adriatica Dunav d.o.o., sa zateznim kamatama od 1. siječnja 2011. do isplate po stopi propisanoj za odnose iz ostale odnose, kao i nadoknaditi parnične troškove u iznosu od 277.487,00 kn, a na temelju odredbe čl. 373. ZPP-a, preinačiti prvostupanjsku presudu u preostalom dijelu točke II. njezine izreke, tako da je tužbeni zahtjev odbijen u dijelu koji se odnosi na plaćanje zateznih kamata na iznos od 3.057.265,52 kn od 1. siječnja 2011. do isplate preko stope propisane za ostale odnose.

Zagreb, 8. srpnja 2020.

Dokument je elektronički potpisan:

DUBRAVKA MATAS

Vrijeme potpisivanja:

27-07-2020

11:51:36

DN:

C=HR

O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

2.5.4.97=#130048523937333439333636353139

L=ZAGREB

S=MATAS

G=DUBRAVKA

CN=DUBRAVKA MATAS

Sudac

Dubravka Matas

Broj zapisa: **17897-7f68f**

Kontrolni broj: **09c02-bdcc9-27c5f**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:

CN=DUBRAVKA MATAS, L=ZAGREB, O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE,
C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Visoki trgovački sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.

REPUBLIKA HRVATSKA
Trgovački sud u Osijeku

Potvrda o preuzimanju elektroničkog sudskog pismena

U siguran elektronički poštanski pretinac primatelja **Tihomir Zec, stečajni upravitelj**, dana **28.08.2020.** su poslana sljedeća pismena iz predmeta **P-128/2012**:

- podnesak vrste **Presuda - odbijena žalba - potvrđena presuda 1. st.** i oznake **P-128/2012-51**

Potvrđuje se da je primatelj dana **31.08.2020.** preuzeo navedena pismena.

